

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2

DOM
2011-09-22
Meddelad i
Göteborg

Mål nr
7502-11 E
Enhet 2:1

KONKURRENSVERKET

2011-09-22

Avd

Dnr

Doss

Aktbil

SÖKANDE

Aktiebolaget Hanson & Möhring, 556101-7582
Box 222
301 06 Halmstad

MOTPART

Park- och naturförvaltningen i Göteborgs Stad
Box 177
401 22 Göteborg

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2**DOM****BAKGRUND**

Park- och naturförvaltningen i Göteborgs Stad (Göteborgs Stad) genomför en upphandling av ramavtal avseende leveranser av stensalt (dnr 0339/11). Upphandlingen genomförs med ett öppet förfarande.

Av tilldelningsbeslut meddelat den 30 juli 2011 framgår att Göteborgs Stad valt att teckna avtal med Scandsalt AB (Scandsalt).

YRKANDEN M.M.

Aktiebolaget Hanson & Möhring (Hanson & Möhring) ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar att Scandsalts anbud förkastas och att upphandlingen därefter görs om.

Hanson & Möhring anför bland annat följande.

Det finns anledning att anta att Scandsalt inte uppfyller samtliga skallkrav.

Ett skallkrav är att anbudsgivaren ska uppge fem referenser med leverans överstigande 1 000 ton. Scandsalt har lämnat fem referenser. NCC har angetts som tre kunder. Emellertid gäller för NCC att de både upphandlar och skriver kontrakt som endast en part. Detta styrks av bifogat kontrakt (mellan NCC och Hanson & Möhring) vari anges att leveranser ska ske till olika driftområden och sedan faktureras på olika adresser.

Göteborgs Stad har därför inte på ett korrekt sätt kontrollerat att NCC är en referens i stället för tre referenser.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2

DOM

Sida 3
7502-11

Vidare har Göteborgs Stad inte kontrollerat NCC eller de två andra referenserna vad gäller levererad volym. En korrekt referens ska kunna styrkas med fakturakopior och fraktsedlar för att kunna bli godkänd som referens.

Enligt upphandlingsunderlaget krävs minst 2 000 ton i lager samt att man kan leverera 500 ton per vecka. För att kunna hantera dessa stora mängder salt krävs det likviditet, stor erfarenhet under vintersäsong samt säkra leverantörskontrakt eller lagerhållning av stor del av volymen.

Enligt företagsrapport från "Business Check" är Scandsalts rekommenderade kreditbelopp 0 kr, dvs. kredit avrådes. Scandsalt har inga anställda. Inget bokslut finns tillgängligt eftersom bolaget är yngre än 18 månader. Bolaget ingår inte i någon koncern. Det finns därför anledning att anta att Scandsalt inte har tillräcklig likviditet för att garantera uppdraget.

Därutöver borde Scandsalt visa att de har salt och lager i egen ägo och att detta inte sker i någon annans regi. Om saltet och lagret ägs av annan part kan inte Scandsalt vara kvalificerad som leverantör.

Det finns även anledning anta att Scandsalt inte kan leverera salt i enlighet med den i förfrågningsunderlaget specificerade kornkurvan eftersom den specificerade kornkurvan inte finns tillgänglig på marknaden mer än hos enstaka producenter.

Det är av allra största vikt att skallkraven i upphandlingen kontrolleras med skriftlig dokumentation (fakturakopior och fraktsedlar) med avseende på referenser, att bolaget hade F-skattsedel vid upphandlingens inlämnande samt att de kan leverera den upphandlande produkten på ett korrekt sätt med rätt kvalitet enligt upphandlingens specifikation.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2**DOM**

Eftersom det finns stor anledning anta att bedömningen av Scandsalts anbud inte har gjorts korrekt riskerar bolaget att lida sådan skada som avses i LOU. Hade Scandsalts anbud rätteligen förkastats hade inga giltiga anbud inkommit i upphandlingen. Vid en ny upphandling har bolaget mycket stora chanser att vinna kontraktet eftersom bolaget har stor erfarenhet av det aktuella området och varit leverantör de senaste åren till Göteborgs Stad.

Park och natur anser att tilldelningsbeslutet inte ska ändras.

Park och natur anför bland annat följande.

Scandsalts anbud uppfyller samtliga skallkrav som angetts i förfrågningsunderlaget och de har även lämnat det lägsta priset per ton vägsalt. Sökandebolaget har däremot inte besvarat något av de uppställda skallkraven, varför detta bolags anbud har förkastats.

Park och natur har med anledning av de synpunkter som lämnats avseende Scandsalts referenser kontaktat NCC. NCC har vitsordat att leveranserna mer än väl uppgår till 1 000 ton per säsong och referens. Vidare har NCC uppgett att de av NCC genomförda upphandlingarna gällande vintervägsalt har upphandlats för NCC:s separata avdelningar och att avtalen har upprättats och tecknats med olika organisationsnummer. Således avser de tre avtalen tre separata juridiska beställare och inte en part, som bolaget gör gällande.

Skatteverket har i blankett SKV 4820 angett att Scandsalt innehar gällande F-skattsedel, är registrerade för mervärdesskatt, är registrerade i organisationsnummerregistret samt inte har restförda skulder avseende skatter och avgifter hos Kronofogdemyndigheten enligt Skatteverkets register.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2**DOM****DOMSKÄL***Tillämpliga bestämmelser*

Av 16 kap. 5 § LOU framgår att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i LOU och detta medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet beaktas.

En av huvudprinciperna enligt LOU är att anbud som inte uppfyller samtliga förfrågningsunderlagets obligatoriska krav, s.k. skallkrav, inte ska beaktas vid utvärderingen. Kraven måste således vara uppfyllda för att den upphandlande myndigheten ska pröva anbudet.

Förvaltningsrättens bedömning

Att tilldelningsmeddelandet inte uppfyller de krav som anges i 9 kap. 9 § LOU innebär enbart att tidsfristen i den paragrafen inte börjar löpa (se prop. 2009/10:180 s. 338). Det som Hanson & Möhring anger om tilldelningsmeddelandet innebär därmed inte att det finns grund för att bifalla ansökan.

Hanson & Möhring har inte visat att Göteborgs Stad har brutit mot 10 kap. 1 § LOU. I 10 kap. 2 § LOU anges fall där upphandlande myndighet får utesluta en leverantör från att delta i en upphandling. Genom ordet *får* markeras att det ankommer på myndigheten att avgöra om leverantören ska uteslutas. Det som Hanson & Möhring anger om att en befattningshavare

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 2

DOM

Sida 6
7502-11

hos vinnande leverantör dömts för vissa brott innebär således inte att det finns grund för att bifalla ansökan.

I enlighet med likabehandlingsprincipen som kommer till uttryck i 1 kap. 9 § LOU får den upphandlande myndigheten inte efterge eller bortse från sådana skallkrav som uppställts i förfrågningsunderlaget. I vare sig LOU, dess förarbeten eller rättspraxis finns stöd för att den upphandlande myndigheten skulle vara skyldig att kontrollera att lämnade uppgifter i sig är riktiga när omständigheterna i det enskilda fallet inte ger anledning att ifrågasätta riktigheten. Normalt får denna kontrollskyldighet därför anses inte sträcka sig längre än att en jämförelse ska göras mellan uppgifterna i anbuden och de krav som angetts i förfrågningsunderlaget. En skyldighet att också kontrollera att lämnade uppgifter i sig är riktiga får därför anses finnas endast om det finns anledning att ifrågasätta att uppgifterna är riktiga.

Göteborgs Stad har förlitat sig på Scandsalts jakande svar på frågan om de uppfyllde de i förfrågningsunderlaget uppställda skallkraven och inte funnit skäl att ifrågasätta riktigheten i dessa svar.

Göteborgs Stad har i anledning av de synpunkter som Hanson & Möhring lämnat avseende referenser från NCC muntligen inhämtat (från NCC) att referenserna avseende NCC avser tre separata avtal med tre olika juridiska personer (beställare). Skäl att ifrågasätta riktigheten i denna information saknas. Det avtal som Hanson & Möhring för egen del har träffat med NCC medför inte någon annan bedömning. Scandsalt får därför anses uppfylla kravet på att ange fem referenser. I vart fall har det inte framkommit att Scandsalt inte uppfyller detta krav.

I övrigt har Hanson & Möhring inte närmare angett på vad sätt Scandsalt brister i uppfyllandet av uppställda skallkrav utan endast gett uttryck för att

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2**DOM**Sida 7
7502-11

det finns anledning att anta att Scandsalt inte kommer att uppfylla dessa till följd av främst brister i ekonomisk stabilitet och likviditet. Något krav på att anbudsgivaren ska kunna styrka att man uppfyller krav av detta slag har dock inte ställts upp i förfrågningsunderlaget. Inte heller för de i upphandlingen ställda skallkraven finns det något krav på att dessa ska styrkas med skriftlig dokumentation. Avsaknaden av sådana krav medför inte att förfrågningsunderlaget står i strid med unionsrättens grundläggande principer.

Sammanfattningsvis medför det som Hanson & Möbring anför och har visat inte att Göteborg Stads upphandling står i strid med LOU. Grund för ingripande enligt LOU föreligger därför inte, varför ansökan ska avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1 B LOU)

Urban Karlsson

Rådman

Föredragande i målet har varit föredraganden Michaël Koch.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut var till förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

- den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
- det beslut som överklagas med uppgift
- om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
- de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
- den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
- de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1B LOU